

30 Νοεμβρίου, 1989

[ΠΙΚΗΣ, Δ/σπής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΚΥΖΑ,

Αιτητής,

v.

ΑΡΧΗΣ ΑΔΕΙΩΝ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 29/88)

Γενικές Αρχές Διοικητικού Δικαίου — Νομικό καθεστώς που διέπει το κύρος διοικητικής πράξεως — Χρόνος καθορισμού των πραγματικών γεγονότων και του νομικού καθεστώτος που διέπει την άσκηση εκτελεστικής εξουσίας — Το καθεστώς που ισχύει κατά το χρόνο λήψεως της αποφάσεως, εκτός αν η διοίκηση ήταν υπαίτια αδικαιολόγητης ή ηθελημένης καθυστέρησης, οπότε λαμβάνεται υπόψη το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που ήταν εύλογο για τη διοίκηση να επιληφθεί του θέματος — Ενόψει του Αρθρου 29 του Συντάγματος ο χρόνος περιορίζεται στις 30 μέρες.

5

Συνταγματικό Δίκαιο — Δικαίωμα ασκήσεως επαγγέλματος — Σύνταγμα, Άρθρο 25 — Δεν περιλαμβάνει δικαίωμα χρήσεως αυτοκινήτου για επαγγελματικούς σκοπούς.

10

Τροχαία μεταφορά — Ο Περί Ρυθμίσεως Τροχαίας Μεταφοράς Νόμος, 1982, όπως τροποποιήθηκε από το Ν.84/84 — Η ευχέρεια συνεκτίμησης απόψεων ενδιαφερομένων ατόμων δε μεταβάλλει το διοικητικό χαρακτήρα της απόφασης — Η ευχέρεια περιλαμβάνει και την εκτίμηση και καθορισμό των αναγκών συγκεκριμένης περιοχής.

15

Με την παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως προσβάλλεται απόφαση αρνήσεως παροχής αδειάς για αστικό ταξί για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Αγίας Νάπας. Η απόφαση λήφθηκε μετά από μεγάλη και αδικαιολόγητη καθυστέρηση, αλλ' ενδελεχή έρευνα σχετικά με τις ανάγκες της

20

περιοχής.

Ενόψει του τελευταίου αυτού ευρήματος και των νομικών αρχών, που προσδιορίζονται στις πιο πάνω περιληπτικές σημειώσεις, το
5 Ανώτατο Δικαστήριο, καυστηριάζοντας τη μεγάλη καθυστέρηση, που παρατηρήθηκε στη λήψη της απόφασης, απέρριψε την Αίτηση Ακυρώσεως.

Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Tsouloftas v. Republic (1983) 3 C.L.R. 426,

Elcourgia Pettemerides v. Republic and Others (1988) 3 C.L.R. 1880,

Meridian Trading Co. v. Minister of Commerce and Industry (1987) 3 C.L.R. 1930,

Ακίνητα Ανθούπολις Λίμιτεδ ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1989) 3 Α.Α.Δ. 1514,

Lemi and Others v. District Administration Nicosia (1986) 3 C.L.R. 2226,

Theodorides and Others v. Ploussiou (1976) 3 C.L.R. 319,

Christophorou v. M'pal C'ttee of Ay. Dhometios (1987) 3 C.L.R. 1464,

Stamatiou v. M'pal C'ttee of Aglandjia (1987) 3 C.L.R. 1470,

Παπαμιχαήλ και Άλλη ν. Δήμου Πάφου (1989) 3 Α.Α.Δ. 643.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της άρνησης της Αρχής Αδειών να παραχωρήσει στον αιτητή άδεια για αστικό ταξί για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Αγίας Νάπας.

Γ. Πιπτάτζης, για τον Αιτητή.

Μ. Κληρίδου-Τσιάππα (κα.), Δικηγόρος της Δημοκρατίας

Β', για την Καθ' ης αίτηση.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο αιτητής είναι επαγγελματίας οδηγός, κάτοικος Παραλμνίου. Με την προσφυγή του προσβάλλει την άρνηση της Αρχής Αδειών, ημερομηνίας 1.12.87, να του παραχωρήσει άδεια για αστικό ταξί για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Αγίας Νάπας. 5

Η απόφαση λήφθηκε μετά από έρευνα του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών η οποία κατέδειξε ότι οι ανάγκες της περιοχής Αγίας Νάπας εξυπηρετούνταν επαρκώς από τα υφιστάμενα 29 αστικά ταξί. Στην διαμόρφωση της απόφασης αυτής λήφθηκαν υπόψη και οι εκτιμήσεις της Επαγγελματικής Οργάνωσης Αυτοκινητιστών (Π.Ε.Ε.Α.). Η έρευνα δεν άφησε αμφιβολίες για την επάρκεια των υφισταμένων ταξί για την ικανοποίηση των αναγκών της περιοχής ούτε τέθηκε από τον αιτητή οποιοδήποτε στοιχείο το οποίο να καταμαρτυρεί ή να τείνει να καταδείξει ότι οι ανάγκες επέβαλλαν την παραχώρηση και άλλων αδειών ταξί. 10
15

Η απόφαση λήφθηκε στα πλαίσια των εξουσιών που παρέχει στην αρμόδια Αρχή το άρθρο 5 των Περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμων του 1982 - 1984 (Ν. 9/82 όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 84/84). Η διακριτική ευχέρεια των Καθ' ων η αίτηση περιλαμβάνει και την εκτίμηση και καθορισμό των αναγκών της συγκεκριμένης περιοχής καθώς και τον τρόπο και μέσα αντιμετώπισής τους. Η ευχέρεια η οποία παρέχεται από την νομοθεσία για τη λήψη και συνεκτίμηση στα πλαίσια ακρόασης των απόψεων όλων των ενδιαφερομένων δε μεταβάλλει το διοικητικό χαρακτήρα της απόφασης όπως υποδεικνύεται στην απόφαση *Tsouloftas v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 426. 20
25
30

Είναι με βάση αυτά τα δεδομένα που θα εξετάσουμε τους λόγους που έχουν προβληθεί για ακύρωση της απόφασης:- 35

- (1) Παραβίαση των δικαιωμάτων του εφεσείοντα που κατοχυρώνουν τα άρθρα 25 και 28 του Συντάγματος, 40
- (2) Πλάνη περί τα πράγματα, δηλαδή τα σχετικά γεγονότα, και

(3) Υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας.

Όπως προκύπτει από την αγόρευση για τον αιτητή ένας από τους λόγους που συνιστά κατάχρηση εξουσίας είναι και η καθυστέρηση τριών περίπου χρόνων για τη λήψη της επίδικης απόφασης. Η καθυστέρηση αυτή δημιουργεί επίσης ερωτηματικά ως προς την επάρκεια της έρευνας. Η αίτηση για παραχώρηση άδειας αστικού ταξί υποβλήθηκε στις 6.11.84 και η εξέταση ολοκληρώθηκε από τον ελεγκτή Χερσαίων Μεταφορών στις 29.12.84. Η καθυστέρηση των τριών χρόνων που σημειώθηκε παραμένει ανεξήγητη από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του δικαστηρίου. Πρέπει να αποδοθεί στην καθυστέρηση του αρμόδιου διοικητικού οργάνου στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που επιβάλλει το άρθρο 29 του Συντάγματος.

Η θέση της Αρχής Αδειών είναι ότι η απόφαση λήφθηκε μετά από τη δέουσα έρευνα και ότι δικαιολογείται από τα αποτελέσματά της σε συσχέτισμό με την διακριτική ευχέρεια που παρέχει στην Αρχή ο νόμος. Όπως προκύπτει από το φάκελο της υπόθεσης μέχρι και το 1988 όχι μόνον στον αιτητή αλλά και σε κανένα άλλο δεν παραχωρήθηκε άδεια χρήσης αστικού ταξί για την Αγία Νάπα. (Μόνον σε ορισμένες περιπτώσεις επιτράπηκε σε προσφυγικά αστικά ταξί να μεταφέρουν την έδρα τους στην Αγία Νάπα).

Τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται από το άρθρο 25 (Οι πρόνοιες του άρθρου 25 αναλύθηκαν και στις *Eleourgia Pettemerides v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 1880, και *Meridian Trading Co. v. Minister of Commerce and Industry* (1987) 3 C.L.R. 1930) δεν περιλαμβάνουν δικαιώματα η απόκτηση των οποίων ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια διοικητικού οργάνου και οριστικά δεν περιλαμβάνουν το δικαίωμα για την χρήση αυτοκινήτου για επαγγελματικούς σκοπούς.

Η εισήγηση ότι οι πρόνοιες του Εδαφίου 3 (α) και (β) του άρθρου 8 του Ν. 9/82 παραβιάζουν ή έρχονται σε αντίθεση με το άρθρο 25 στερείται οποιουδήποτε ερείσματος και δεν θα μας απασχολήσει άλλο. Ούτε το άρθρο 28 θα μας απασχολήσει εν όψει της έλλειψης τεκμηρίωσης του ισχυρισμού ότι ο αιτητής έτυχε δυσμενούς διάκρισης.

Από το φάκελο είναι σαφές ότι η έρευνα επεκτάθηκε στη

διακρίβωση όλων των στοιχείων που σχετίζονταν με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Αρχής και η απόφαση λήφθηκε μέσα στα πλαίσια που καθορίζει ο Νόμος.

Η καθυστέρηση στη λήψη της επίδικης απόφασης, αξιολογείται 5
 κριτη όσο και να είναι, δε μεταβάλλει το χρόνο καθορισμού των
 πραγματικών γεγονότων και του νομικού καθεστώτος που διέπει
 την άσκηση των εξουσιών της Αρχής. Το πιο κάτω απόσπασμα
 από την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση
Ακίνητα Ανθούπολις Λίμιτεδ ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1989) 3 10
 Α.Α.Δ. 1514, συνοψίζει τις σχετικές αρχές:-

“Σύμφωνα με την σχετική αρχή του Διοικητικού Δικαίου το 15
 νομικό και πραγματικό καθεστώς που διέπει τη λήψη ή έκδοση
 αποφάσεων της Διοίκησης είναι εκείνο που ισχύει κατά το χρόνο 15
 που λαμβάνονται οι αποφάσεις, υπό τον όρο ότι η Διοίκηση δεν
 είναι υπαίτια αδικαιολόγητης ή ηθελημένης καθυστέρησης οπότε
 λαμβάνεται υπόψη το καθεστώς πραγμάτων που ίσχυε κατά το
 χρόνο που ήταν εύλογο για την Διοίκηση να επιληφθεί του θέμα- 20
 τος. (Βλ. *Lemi and Others v. District Administration Nicosia*
 (1986) 3 C.L.R. 2226 και *D. Theodorides and Others v. Ploussiou*
 (1976) 3 C.L.R. 319 at p. 340).

Στην Κύπρο το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να 25
 αποφασίζονται τα αιτήματα των πολιτών περιορίζεται από
 τις ρητές διατάξεις του άρθρου 29 σε 30 μέρες. Συνεπώς το
 νομικό και πραγματικό καθεστώς είναι εκείνο που ισχύει
 μέσα σ’ αυτά τα χρονικά όρια. (Βλ. *Christophorou v. M’pal*
C’tee of Ay. Dhometios (1987) 3 C.L.R. 1464, *Stamatiou v.*
M’pal C’tee of Aglandjia (1987) 3 C.L.R. 1470 και *Στέφη*
Π/Μιχαήλ και Άλλη ν. Δήμου Πάφου (1989) 3 Α.Α.Δ. 643)”. 30

Η προσφυγή απορρίπτεται. Η επίδικη απόφαση επικυρώ-
 νεται στο σύνολό της βάσει των διατάξεων του άρθρου 146.4
 (α) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα. 35

*Η προσφυγή απορρίπτεται
 χωρίς έξοδα.*